

Keskustelutilaisuus merenkulun ympäristönsuojelulain muutoksista ja huvivenesatamien jätehuollosta 24.11.2022

Miten käsitellään kerhojen omat saaritukikohdat? Pitääkö tehdä omat suunnitelmat? Saaritukikohdat voi olla isojakin.

Ensisijaisesti kerhosta kannattaa olla yhteydessä kuntaan, jonka alueella saaritukikohta sijaitsee. Lähtökohta kuitenkin lienee, että jos tukikohdassa on vähintään 25 venepaikkaa, se katsotaan satamaksi. Joissain tilanteissa saaritukikohta voi olla varsinainen satama, jos sinne on kulku esim. läheisestä pienemmästä yhteyslaiturista mantereella. Tällöin yhteyslaituri taas ei (välttämättä) olisi satama.

Merenkulun ympäristönsuojelulain (MYSL) (1672/2009) 9 luvun 5 §:n mukaan satama voi tehdä toisen samalla maantieteellisellä alueella sijaitsevan sataman kanssa yhteisen jätehuoltosuunnitelman, jossa määritetään vastaanottolaitteiden tarve ja saatavuus kunkin sataman osalta erikseen. Merenkulun ympäristönsuojeluasetuksen (76/2020) 7 luvun 2 §:ssä (jätehuoltosuunnitelman sisältö) on tällöin täsmennetty, että jos jätehuoltosuunnitelma tehdään usean sataman yhteisenä, [pykälän] 1 momentin 1–5, 7 ja 10 kohdassa tarkoitetut tiedot tulee ilmoittaa kunkin sataman osalta erikseen.

Hallituksen esityksessä yhteisestä jätehuoltosuunnitelmasta todetaan, että alusjätedirektiivi sallii yhteisten suunnitelmien laatimisen kaikille samalla maantieteellisellä alueella sijaitseville satamille, joten kansallinen sääntely yhdenmukaistettaisiin unionin sääntelyn kanssa. Suunnitelman tulee kattaa kaikkien koskemiensa satamien vastaanottolaitteiden tarve ja saatavuus, joten yhteisten suunnitelmien tekemisen rajoittamiselle ei ole ympäristönsuojelullista syitä. Oletettavaa on, että jatkossa myös kalastussatamat ja vesibussien käyttämät satamat hyödyntäisivät tätä mahdollisuutta. Sen sijaan ei ole näköpiirissä, että kaupparenkulun satamat tekisivät yhteisiä jätehuoltosuunnitelmia. Pykälässä tarkoitettu maantieteellinen alue voisi tarkoittaa esimerkiksi maantieteellistä muodostumaa, kuten järveä, järven- tai merenlahtea tai yhtenäistä saaristoa, taikka hallinnollisesti tulkittavaa maantieteellistä aluetta, kuten kuntaa.

Jos kerholla siis on varsinainen satama ja saaritukikohta, joka myös katsotaan satamaksi, niille voisi tehdä yhteisen jätehuoltosuunnitelman, jos ne sijaitsevat samalla alueella lähietäisyydellä tai saman kunnan alueella. Jos satama ja saaritukikohta-satama sijaitsevat toisistaan kohtuullisella etäisyydellä lähialueella, jätehuolto voisi myös olla osin yhteinen, ts. kerho ”tekisi sopimuksen” itsensä kanssa jätteen vastaanottolaitteen käyttöoikeudesta. Yhteinen jätehuolto eli käyttöoikeus on kuvattava jätehuoltosuunnitelmassa ja siitä on oltava tieto sataman käyttäjillä.

Sataman määritelmästä: Lasketaanko luonnonsatama satamaksi, jos siellä on kiinnittäytymistä helpottavia kiinnityslenkkejä kalliolla ja jos veneilijöitä nettisivuilla paikalle ohjataan?

PSS ry:ltä tähän vastattiinkin jo keskustelutilaisuudessa.

Eeva Taimisto vastasi, että luonnonsatamaa tai retkisatamaa koskee jätelaki, jos kyseessä on (kaavassa) virkistykseen varattu alue, jolle ohjataan kävijöitä, ja Katriina Murto täsmensi, että jätelain 76 §:n mukaan maantien, yksityisen tien, radan tai sataman pitäjän, virkistykseen yleisesti käytettäväksi tarkoitettun alueen haltijan, ulkoilu- tai moottorikelkkareitin pitäjän taikka yleisötילוisuuden järjestäjän on järjestettävä roskaantumisen ehkäisemiseksi alueella riittävä jätteen keräys ja muut jätehuollon palvelut.

Luonnonsatamat on rajattu MYSL:n ulkopuolelle hallituksen esityksessä näin: [Alusjäte]direktiivin sanamuodon mukaisesti satamalla tarkoitettaisiin jatkossa paikkaa tai maantieteellistä aluetta, jonka rakenteet ja varustelu on suunniteltu mahdollistamaan alusten vastaanottaminen. Luonnonsatamia ei siten pidettäisi satamina eikä 9 ja 10 lukujen säännöksiä siten sovellettaisi niihin.